

Konsolidovaná výroční správa Obce Cernina

za rok 2022

Ing. Helena Madzinová
starostka obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostky obce	2
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
4. Poslanie, vízie, ciele	5
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	5
5.1. Geografické údaje	6
5.2. Demografické údaje	7
5.3. Ekonomické údaje	7
5.4. Symboly obce	8
5.5. Motto	9
5.6. História obce	9
5.7. Pamiatky	10
5.8. Významné osobnosti obce	12
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	13
6.1. Výchova a vzdelávanie	13
6.2. Zdravotníctvo	25
6.3. Sociálne zabezpečenie	25
6.3.1. Terénna sociálna práca v obci Cernina	25
6.3.2. Denný stacionár CERNINA	26
6.3.2.1. Charakteristika denného stacionára CERNINA	26
6.3.2.2. Predmet činnosti a kapacita zariadenia	27
6.3.2.3. Organizačná štruktúra a riadenie zariadenia	27
6.3.2.4. Personálne podmienky poskytovateľa sociálnej služby	28
6.3.2.5. Vybavenia zariadenia	29
6.3.2.6. Poskytované sociálne služby	30
6.3.2.7. Štruktúra prijímateľov sociálnej služby	32
6.3.2.8. Prehľad činnosti Denného stacionára CERNINA za rok 2022	33
6.3.2.9. Súhrnná tabuľka k zúčtovaniu finančného príspevku na financovanie sociálnej služby § 71 ods. 6 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách	36
6.3.2.10. Priemerné ekonomicky oprávnené náklady v štruktúre za sociálne služby poskytované v pôsobnosti obce	37
6.4. Kultúra	38

6.5. Cirkev	38
6.6. Služby v obci	38
6.7. Lesníctvo	39
6.8. Poľnohospodárska výroba v obci	39
6.9. Priemysel a stavebníctvo	39
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	39
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022	40
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022	41
7.3. Rozpočet na roky 2023 – 2025	43
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za konsolidovaný celok	43
8.1. Majetok	43
8.2. Zdroje krytia	44
8.3. Pohľadávky	44
8.4. Záväzky	45
9. Hospodársky výsledok za rok 2022 – vývoj nákladov a výnosov za konsolidovaný celok	45
10. Ostatné dôležité informácie	46
10.1. Prijaté granty a transfery	46
10.2. Poskytnuté dotácie	47
10.3. Významné investičné akcie v roku 2022	47
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	48
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	49
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	49

1 Úvodné slovo starostky obce

Vážení spoluobčania,

predkladám Vám výročnú správu obce za rok 2022, ktorá zobrazuje aktuálny stav našej obce. Výročná správa je dokument, ktorý poskytuje informácie o majetkovej a finančnej situácii obce, analýzu príjmov a výdavkov, prehľad o prijatých a poskytnutých transferoch, ako aj ostatné dôležité informácie o obci. Poskytuje pravdivý a nestranný pohľad na dosiahnuté činnosti a výsledky. Obec sa zameriava hlavne na plnenie zákonom daných povinností s cieľom zabezpečiť požiadavky občanov a organizácií pôsobiacich na jej území. V súčasnej dobe sa výkon samosprávnych funkcií a prenesený výkon štátnej správy riadi podľa viacerých právnych noriem, v rámci plnenia úloh stanovených v kompetenciách a úlohách obcí definovaných zákonoch.

Snažíme sa využívať možnosti čerpania dotácií zo ŠR a fondov EU. Čakáme na zverejnenie výziev na predloženie žiadostí na aktivity, ktoré by zodpovedali víziám a cieľom. Preto sa môže zdať, že nie vždy robíme tie najprioritnejšie činnosti. Nie je tomu tak, využívame iba aktuálnu možnosť čerpania nenávratných finančných prostriedkov.

Obec napriek obmedzeným finančným zdrojom zveľadľuje majetok obce a dlhodobo dosahuje prebytkový rozpočet. V nastolenom trende je potrebné pokračovať s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce za účelom plnenia základných funkcií, priebežného budovania chýbajúcej infraštruktúry a vytvárania vhodných podmienok pre život obyvateľov a návštevníkov obce. Osobne verím, že sa nám tento cieľ v spolupráci s občanmi podarí naplniť.

Posúdiť kvalitu odvedenej práce však samozrejme môžu najlepšie iba občania. V posledných rokoch spoločenská, ekonomická a sociálna situácia prináša každodenne veľa problémov, pre organizácie, firmy a neposlednom rade aj pre ľudí.

Ak si budeme navzájom pomáhať, vychádzať si v ústrety samozrejme v rámci svojich možností a schopností, aby sme si vytvorili pekné, pokojné a šťastné podmienky pre život v našej obci.

Pokladám za potrebné vysloviť úprimné poďakovanie v prvom rade zamestnancom obecného úradu a hlavne teraz, v tejto veľmi náročnej situácii, ktorá bola a je naozaj veľmi náročná a spoločne ju zvládame. Chcem sa poďakovať poslancom obecného zastupiteľstva, materskej škole, základnej škole, pracovníkom menších obecných služieb a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na zveľadľovaní, činnosti alebo reprezentácii obce. Verím, že nás bude stále viac, a hrdosť zo spoločne dosiahnutých úspechov bude oprávnená.

2 Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Cernina

Sídlo: Obec Cernina, Cernina 65, 090 16 Cernina

Okres: Svidník

IČO: 00330388

DIČ: 2020808559

Štatutárny orgán obce: Ing. Helena Madzinová

Telefón: 054/7881213

E-mail: cerninask@gmail.com

Webová stránka: www.cernina.sk

Právna forma: právnická osoba – obec

3 Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Za starostku obce bola zvolená Ing. Helena Madzinová

Obecné zastupiteľstvo v Cernine rozhodovalo na svojich zasadnutiach o základných otázkach života obce. Zasadnutia sa konali v dňoch: 30.03.2022; 29.06.2022; 30.08.2022; 30.09.2022; 25.11.2022 a 21.12.2022.

Zástupca starostu obce:

Ivan Perháč dňa 25.11.2022, uznesením č. 7/2022.

Hlavná kontrolórka obce:

Mgr. Anna Humeníková pracovala v zmysle plánu kontrolnej činnosti na I. polrok schváleného OZ dňa 30.12.2021, uznesením č. 89/2021 a II. polrok schváleného OZ dňa 29.06.2022, uznesením č. 117/2022.

Obecné zastupiteľstvo:

Obecné zastupiteľstvo obce Cernina: zastupiteľský zbor zo 7 poslancov zvolených v priamych voľbách, ktoré sa konali dňa 29.10.2022 na obdobie 4 rokov.

Za poslancov boli zvolení:

1. Arendáč Dávid
2. Dulina Ján

3. Jurčenko Martin
4. Perháč Ivan
5. Pisanský Peter, Bc.
6. Rompila Radovan, Ing.
7. Weis Róbert

Komisie obecného úradu Cernina

Komisia pre telovýchovu, mládež a šport

Predseda: Dávid Arendáč

Členovia: Martin Jurčenko, Ing. Radovan Rompila

Finančná komisia

Predseda: Ivan Perháč

Členovia: Bc. Peter Pisanský, Róbert Weis

Komisia verejného poriadku a prešetrovania sťažností

Predseda: Ivan Perháč

Členovia: Róbert Weis, Marián Kvaska

Požiarna komisia

Predseda: Ing. Radovan Rompila

Členovia: Dávid Arendáč, Ján Dulina

Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

Predseda: Ján Dulina

Členovia: Martin Jurčenko, Bc. Peter Pisanský

Obecný úrad:

Je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostky obce, zabezpečuje organizačné a administratívne práce. Prácu obecného úradu organizuje starostka obce.

Zamestnanci úradu:

1. **Mgr. Ivana Mihaličoková** – administratívna pracovníčka obecného úradu
2. **Mgr. Henrieta Drugová** - terénna sociálna pracovníčka

3. **Stanislav Madzin** – pracovník chránenej dielne

4. **Emília Uhrinová** - matrikárka

4 Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj územia obce a zlepšovanie kvality služieb obyvateľom obce, podnikateľom a návštevníkom obce. Obec financuje svoje výdavky predovšetkým z vlastných príjmov (z podielových daní a dane z nehnuteľnosti, ako aj ostatných vlastných príjmov), ale aj rôznych dotácií zo štátneho rozpočtu a zo zdrojov od ostatných subjektov. Na plnenie úloh obce slúži aj jej majetok, ktorým sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce.

Vízie obce

Neustále zveľaďovanie obce, napredovanie a budovanie obce. Naďalej je potrebné zvyšovať záujem občanov o riešenie vecí verejných, a to individuálnym prístupom starostky a poslancov obecného zastupiteľstva.

Ciele obce

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Cernina, po ekonomickej, kultúrnej, sociálnej a environmentálnej stránke. Vytvoriť priaznivé životné podmienky pre obyvateľov obce, aby sa obec budovala a rozrástla vo všetkých smeroch a ukazovateľoch spoločenského života.

5 Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec Cernina, okr. Svidník je samostatný územný a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov.

Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky.

Obrázok č. 1 Obec Cernina

5.1 Geografické údaje

Obec Cernina sa nachádza juhozápadne od okresného mesta Svidník v severovýchodnej časti Prešovského kraja na východe Slovenskej republiky. Od okresného mesta Svidník je vzdialená 15 km. Jej územie má kopcovitý ráz s lesnými porastami. Matematicko-geografická poloha obce je daná súradnicami: 49°17'60" severnej šírky a 21°28'60" východnej dĺžky. Obec leží v pramennej oblasti Cerninky, potoka tečúceho do Tople. Teritórium je súčasťou geomorfologického celku Ondavská vrchovina, ktorá je podcelkom Nízkych Beskýd. Nízke Beskydy tvoria oblasť, ktorej súčasťou okrem Ondavskej vrchoviny sú aj pohoria Busov, Laborecká vrchovina a Beskydské predhorie. Horským celkom Nízkych Beskýd sa začínajú na Slovensku vonkajšie Východné Karpaty. Územie obce okolo Cerniny je členité s hlbokými a strmými svahmi Masívov Makovice (655 m), Širokej hory (574 m) a Čiernej hory. Cez obec preteká potok Popivka, ktorý sa vlieva do Cerninky a ten sa smerom v juhovýchodnej časti vlieva do rieky Topľa.

Celková rozloha obce:	1 312,89 ha
Poľnohospodárske pozemky:	569,63 ha
Lesné pozemky:	604,14 ha
Vodné plochy:	36,70 ha
Zastavané plochy:	44,60 ha
Ostatné plochy:	57,82 ha

Nadmorská výška: 320 m n.m., okolitý chotár dosahuje výšku od 250 do 655 m n.m..

5.2 Demografické údaje

Obyvatelia obce sú prevažne Slováci (84,51%). Z jazykového hľadiska patrí obec Cernina do oblasti, v ktorej sa hovorí prevažne rusínskym nárečím. Náboženské zloženie je gréckokatolícke vierovyznanie (74,53%), rímskokatolícke vierovyznanie (9,81 %), pravoslávne vierovyznanie (3,61%), no máme tu aj svedkov Jehovových (3,10%). Spolunažívanie medzi týmito vierovyznaniami je na dobrej úrovni.

Tabuľka č. 1 Štruktúra obyvateľstva od roku 2010 - 2022

Rok	Vek					Spolu
	0 - 1	2 – 6	7 - 15	16 -59	nad 60	
2010	13	28	58	357	126	582
2011	6	36	67	357	129	595
2012	5	37	62	353	127	584
2013	6	39	60	356	126	587
2014	6	32	58	350	139	585
2015	9	39	58	353	129	588
2016	9	46	57	355	130	597
2017	5	39	55	352	141	592
2018	9	33	55	345	139	581
2019	6	48	60	335	126	575
2020	5	44	55	351	126	581
2021	5	33	60	346	137	581
2022	4	38	63	341	131	577

Prameň: Vlastné spracovanie

Domový a bytový fond

Občania obce žijú prevažne v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obce. Väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie, ale narastá aj počet domov, ktoré sú neobývané, alebo obývané len prechodne.

Tabuľka č. 2 Štruktúra domového a bytového fondu

Rodinné domy			Byty v bytových domoch
Trvalo obývané	Prechodne obývané	Neobývané	Trvalo obývané
157	4	27	12

Prameň: Vlastné spracovanie

5.3 Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : 16 občanov

Z toho žien: 12

mužov: 4

5.4 Symboly obce

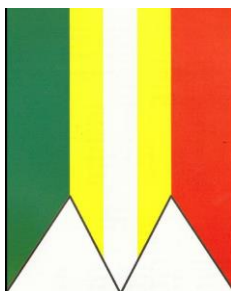
Erb obce

Erb obce Cernina v opise znie: V červenom štíte medzi dvomi strieborným stromami so zelenými korunami, vyrastajúce zo zelenej pažite, vľavo otočený strieborný jeleň v zlatej zbroji s pozdvihnutou ľavou prednou nohou.

Vlajka obce

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách červenej (2/7), žltej (1/7), bielej (1/7), žltej (1/7) a zelenej (2/7). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce

Pečať obce je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom: OBEC CERNINA.

5.5 Motto

Zabudnúť na ľudí a udalosti nie je správne, aj keď sú preto niekedy celkom rozumné dôvody.

5.6 História obce

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1414. Vznikla pravdepodobne na prelome 14. a 15. storočia. V Cernine bol objavený meč liptovského typu, ktorý pochádza z doby bronzovej (1900 – 700 rokov p.n.l.). Meč bol v roku 1906 odovzdaný do Šarišského múzea v Bardejove, kde sa zachoval dodnes. Obec Cernina existovala už pre rokom 1352. Vpády poľských vojsk v roku 1491 – 1492 spustošili celé makovické panstvo. Zničená bola aj Cernina, čo potvrdzuje skutočnosť, že v obci bolo len 5 domácností a po šiestich zostali len opustené domy. Väčšina prv obrábaných polí zostala opustená. V roku 1492 sa v obci spomína murovaný kostol s drevenou vežou a fungujúci mlyn. Prílevom rusínskych prisťahovalcov v polovici 16. storočia sa pôvodný slovenský element stal menšinou a postupne splynul s novými obyvateľmi. V roku 1600 bolo v obci 32 poddanských domov, domy šoltýskych rodín, kostol a fara. Obec až do zrušenia poddanstva bola nepretržite súčasťou hradeného panstva Makovica. V roku 1787 stálo v obci 80 domov so 480 obyvateľmi, v roku 1828 už bolo 89 domov a 637 obyvateľov. Cernina patrila medzi najväčšie obce na okolí. V polovici 19. storočia postihla Šariš niekoľkoročná neúroda s následným hladom. Táto katastrofa neobišla ani Cerninu. Hlad spôsobil početné vysťahovalectvo a úbytok obyvateľov.

Obrázok č. 2 Budova obecného úradu Cernina

Názov obce:

Obec sa spomína pod názvom Cyronna, pôvodne bola súčasťou panstva Kurima, ktoré vlastnili bratia Ján a Blažej z Fony už pred rokom 1327, neskôr panstvo pripadlo kráľovi Ľudovítovi I, ktorý ho daroval Cudarovcom. Obyvatelia sa v minulosti zaoberali tradičným poľnohospodárstvom s dobytkárstvom.

Vývoj názvu obce:

1414 – Cyronna, 1492- Czernyna, 1920 – Černina, 1927 – Cernina

5.7 Pamiatky***Cintorín padlých vojakov z 1. svetovej vojny***

V obci Cernina sa nachádza vojenský cintorín z 1. svetovej vojny. Na cintoríne sa nachádza 70 hrobov, z toho 44 individuálnych a 26 hromadných hrobov, v ktorých je pochovaných spolu 326 vojakov, z toho 30 Poliakov, 18 Rumunov, 2 Rusi a 1 Juhoslovan, pôvod ostatných vojakov nie je známy. Vojnový cintorín bol zrekonštruovaný v rokoch 2007 až 2009, na rekonštrukciu ktorého boli poskytnuté obci 3 dotácie z Ministerstva vnútra SR.

Obrázok č. 3 Cintorín padlých vojakov z 1. svetovej vojny***Socha svätého Floriána na hore Makovica***

Makovica dosahuje nadmorskú výšku 655 metrov nad morom. Na Makovici stojí od roku 1998 socha svätého Floriána, patróna požiarnikov, ktorú tam postavili dobrovoľní požiarnici a ďalší nadšenci z okolitých obcí. Ide vraj o najvyššie postavenú sochu tohto mena nielen na Slovensku, ale aj v celej Európe. Okrem sochy bola na Makovici postavená krytá otvorená útulňa s krbom. V oblasti sa k Makovici viaže niekoľko legiend, z ktorých nie je nikdy jasné, o ktorú Makovicu sa jedná. Miestni tvrdia, že na vrchu Makovica sa kedysi mal stavať hrad, ktorý ale nebol dokončený. Ďalej sa pováha, že v oblasti pôsobila zbojnícka

družina, ktorá si pri Makovici (u tzv. Čiernej studni) ukrývala nazbýjaný lup. Cez makovické sedlo viedla obchodná cesta a práve v ňom bola postavená krčma, ktorá fungovala ešte začiatkom minulého storočia.

Obrázok č. 4 Socha svätého Floriána na hore Makovica

Klasicistický gréckokatolícky kostol z roku 1805

Život v minulosti bol úzko spätý s cirkvou. Cirkev bola ustanovizňou, s ktorou sa veriaci človek stretal viac, ako so štátnou mocou. Cirkev zhromažďovala všetkých veriacich každú nedeľu do kostola na verejné bohoslužby. V siedmy deň týždňa ostali polia, lesy a dielne tiché. Cirkev určovala obsah všetkých cirkevných sviatkov. Do kostola chodili veriaci na sobáš či birmovku. Cirkev učila deti v školách.

Terajší cerninský kostol bol postavený v roku 1805 v klasicistickom slohu. Náklady znášali miestni veriaci a svetský patrón. Je zasvätený sv. Kozmovi a Damiánovi. 31 m dlhá a 13 m široká stavba je z kameňa. Pôvodná strecha krytá šindľami bola v roku 1904 pokrytá plechom, lebo v tomto roku bola zasiahnutá bleskom a zhorela. V roku 1937 bol kostol zrenovovaný. V hlavnej veži sa nachádzajú tri zvony rôznej váhy a každý zvon mal iného výrobcu. Svätyňa je dlhá 7 m a 7 m široká.

Ikonostas od Jána Rombauera (v kostole)

Ikonostas je z hľadiska maliarskeho sakrálneho umenia a umeleckého rezbárstva hodným dielom neskorého klasicizmu 2. štvrtiny 19. storočia. Ikony ikonostasu boli namalované známym maliarom Rombauerom. Ikonostas má tradičné rozloženie so štyrmi

radmi ikon, štýlovým nadstavcom s výjavom Kalvárie, strednými cárskymi a bočným diakonskými dverami. Časť ikonostasu bola v roku 1976 poškodená požiarom. Autor rezbárskych prác na ikonostase je neznámy. V rámci generálnej opravy chrámu v Cernine bol pristavený aj chór. Pred kostolom nad schodmi sa nachádza šindľom krytá malá vstupná vežička „fyrdka“, zhotovená v ľudovom baroku.

Obrázok č. 5 Časť interiéru gréckokatolíckeho kostola v Cernine

Typárium z roku 1868 vložené v zbierke pečatidiel Šarišského múzea v Bardejove

Pieskovcové náhrobné kamene miestnych kňazov s polkruhovým zakončením z 2. polovice 19. storočia

Kaplnka s kovanými krížmi na streche

5.8 Významné osobnosti obce

Juraj-George Pipasík

Patril medzi prvých, najvýznamnejších československých kulturistov. Juraj začal cvičiť pomerne neskoro – ako 21 ročný. Jeho vzostup výkonnosti však bol veľmi rýchly vďaka jeho vytrvalosti a chuti niečo dosiahnuť. Priniesol víťazstvo na Veľkej cene Mladej gardy vo svojej kategórii do 175 cm. Potom získaval jeden úspech za druhým. Ďalší titul vo svojej kategórii na súťaži o Putovný pohár časopisu Tréner a cvičiteľ získal v tom istom roku. Potom vyhral aj druhé ročníky spomínaných súťaží a v septembri 1966 k nim pripojil absolútne víťazstvo na II. ročníku súťaže o cenu Sandow v Mariánskych Láznach. Stal sa absolútnym víťazom v kategórii mužov a držiteľom Putovného pohára časopisu Tréner a cvičiteľ, čím si vybojoval účasť na konkurz Mr. Universe (FIHC) v Mníchove. V ankete časopisu štart pre rok 1966 obsadil druhé miesto. V Mníchove na Majstrovstvách Európy v kulturistike skončil Juraj

Pipasík na šiestom mieste. Vďaka svojej húževnatosti a cieľavedomosti položil základy podnikateľskej činnosti. Viacerým poslužil ako tréningový partner v príprave na súťaže. Všetky početné kulturistické prístroje, náradie a činky v jeho posilňovni sú dielom jeho rúk a umu. Sám bol konštruktérom, vývojovým pracovníkom aj manuálnym výrobcom. Cesta Juraja Pipasíka nebola rozhodne ľahká, ale vďaka vytrvalosti, húževnatosti, cieľavedomosti a odriekaniu dosiahol svoj cieľ.

Alexander Tyč

Futbalovú kariéru začal v materskom klube TJ Družstevník Cernina. Záujem prejavil Bardejov, kde odchádza v roku 1985. Za Bardejov odohral v priebehu štyroch rokov 100 zápasov. V roku 1996 postúpil do zahraničného futbalového klubu. V rakúskom klube SEFRA OBERWARD odohral v priebehu jedného futbalového ročníka 24 zápasov. V roku 1997 odchádza do Poľska, kde začal hrať za poľský prvoligový klub AMICA WRONKI. Po ročnom pôsobení začal obliekať druholigový dres ďalšieho poľského klubu ŚLANSK WROCLAV. V roku 1999 sa vrátil do Bardejova, kde za Bardejovský športový klub odohral sezónu. Na sklonku svojej športovej kariéry v rokoch 2000 – 2004 hral za Družstevník Hrabovčik. Svoje dlhoročné futbalové skúsenosti využíva v klube Partizán Bardejov, no nie ako hráč, ale už ako asistent trénera A mužstva.

6 Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Materská škola Cernina
- Základná škola Cernina

Materská škola Cernina

Riaditeľka: Mgr. Monika Sakarová

Sídlo: Cernina č. 30, 090 16 Cernina

Okres: Svidník

E-mail: mscernina@gmail.com

Materská škola v Cernine bola založená v roku 1968. Je jednotriedna s celodennou výchovou a vzdelávaním. Pracujú v nej 2 pedagogické zamestnankyne, od školského roku 2021 pracuje v MŠ pomocný vychovávateľ cez projekt z plánu obnovy a odolnosti. Poskytuje celodennú starostlivosť deťom vo veku od 2 do 6 rokov a deťom s pokračovaním plnenia povinného predprimárneho vzdelávania.

Priestory materskej školy sú v budove ZŠ a sú dostatočne priestrané a svetlé. Poskytujú dostatok miesta na vykonávanie rôznych aktivít počas celého dňa. Usporiadanie triedy je bezpečné, hygienické, estetické a funkčné. Vo vnútornom prostredí je vymedzený priestor pre hry a pracovné aktivity (kútiky na hry a pracovné kútiky) a voľný priestor pre spoločné pohybové hry a aktivity. Sklad za triedou slúži ako kancelária s odkladacím priestorom na učebné pomôcky. Súčasťou materiálno-technického vybavenia materskej školy je detská a odborná literatúra, učebné pomôcky, telovýchovné náradie a náčinie, inštrumentálne nástroje, didaktická a audiovizuálna technika. Materiálno-technické vybavenie na výchovno-vzdelávaciu činnosť je primerané, postupne inovované. Vonkajší areál tvorí priestraný a oplotený dvor. Je na ňom trávnaté a multifunkčné ihrisko, detské ihrisko s preliezkami a pieskoviskom.

Tabuľka č. 3 Štatistika detí od roku 2010-2022

Školský rok	Deti z Cerniny	Deti z Kurimky	Beňadikovce	Šarišský Štiavnik	Spolu
2010/2011	13	2	0	0	15
2011/2012	12	3	0	0	15
2015/2013	13	2	0	0	15
2013/2014	12	4	0	0	16
2014/2015	13	3	0	0	16
2015/2016	16	5	0	0	21
2016/2017	16	3	1	0	20
2017/2018	11	6	2	1	20
2018/2019	9	9	2	1	21
2019/2020	11	6	2	1	20
2020/2021	9	9	0	1	19
2021/2022	12	8	0	0	20
2022/2023	10	9	0	0	19

Prameň: Vlastné spracovanie

V školskom roku Materská škola naďalej pracovala a postupovala podľa Školského vzdelávacieho programu „Zvedavé lienky“.

Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky:

- 100% kvalifikovanosť učiteliek,
- záujem učiteľov o vzdelávanie,

- implementácia digitálnych technológií do predprimárneho vzdelávania,
- spolupráca rodičov na výchove a vzdelávaní detí a realizáciou spoločných aktivít,
- prezentácia školy na verejnosti,
- spolupráca školy a rodiny,
- tvorivá atmosféra a profesionálny prístup zamestnancov,
- priestrané, svetlé vnútorné priestory, veľmi pekný a estetický interiér, dopĺňanie a obmena učebných pomôcok a hračiek,
- estetické a pokojné pracovné prostredie
- umiestnenie v súťažiach: Vesmír očami detí – regionálna výtvarná súťaž, Medový štetec – regionálna výtvarná súťaž, Duchnovič Prešov – okresné kolo v prednese v rusínskom jazyku.

Oblasti, v ktorých sú nedostatky :

- odborná pomoc pri digitalizácii a zabezpečení IKT,
- spolupráca s inými inštitúciami ,
- zapájanie sa do projektov a výziev.

Výchovno –vzdelávacia oblasť

Jazyk a komunikácia

K zvoleným výkonovým štandardom sme vyberali zodpovedajúce úrovne a prispôbovali primerané aktivity. Väčšina detí sa spontánne zapájala do rozhovorov a komunikovala bezprostredne s deťmi aj učiteľkou počas hier a aktivít v priebehu dňa. Snažili sme sa deti naďalej viesť k tomu, aby si navzájom neskákali do reči a nechali priestor aj ostatným vyjadriť sa. Deti majú veľmi pozitívny vzťah ku knihám. Naučili sa identifikovať niektoré písmená z abecedy (hlavne tie, z ktorých pozostáva ich meno). Taktiež sa naučili identifikovať začiatočnú hlásku v slovách. Deti sa prezerali s obľubou knihy, upevňovali si ich držanie v správnej polohe. Naučili sa rozčleňovať slová na slabiky vytlieskávaním. Pre zdokonaľovanie kreslenia grafomotorických prvkov sme využívali aj prácu v PZ, veľkoformátové kreslenie a kreslenia na IT.

Nedostatky:

- v gramatickej správnosti a spisovnosti,
- problémy s nesprávnou výslovnosťou, ktorá je u niektorých nezrozumiteľná,
- používanie rozvitých viet v komunikácii,

- schopnosť reprodukovať obsah počutého textu.

Matematika a práca s informáciami

Deťom sa poskytovalo na požadovanej úrovni základy matematických a informatických poznatkov a zručností, pomocou ktorých sa ďalej rozvíja matematické myslenie a matematické kompetencie nevyhnutné pre vzdelávanie na vyšších stupňoch vzdelávania. Realizovaním rôznych aktivít rozvíjali logické myslenie dieťaťa, chápanie čísel a jednoduchých operácií s nimi, ako aj algoritmické myslenie. Deti majú veľmi dobre osvojené pomenovanie a triedenie rovinných geometrických útvarov. Vedia vysvetliť odlišnosti medzi geometrickými útvarmi.

Nedostatky:

- slabá spolupráca detí pri riešení matematických úloh,
- ťažkosti pri určovaní pojmov vpravo/vľavo,
- konštruovanie podľa schémy alebo predlohy,

Človek a spoločnosť

Viedli sme deti k základnej orientácii v blízkom spoločenskom prostredí – v jeho časových, priestorových, sociálnych, medziľudských vzťahoch. Orientovali sa na poznávanie spoločenského prostredia a na prosociálnu výchovu.

Nedostatky:

- nevhodné správanie problémových detí, ktoré narúšajú všetky činnosti počas dňa,
- zabúdajú používať zdvorilostné frázy,
- malá schopnosť pracovať v skupinách

Človek a svet práce

Výkonové štandardy zo vzdelávacej oblasti Človek a svet práce boli plnené v aktivitách zameraných na praktické rozvíjanie základných zručností dieťaťa pri bežných činnostiach doma, alebo v materskej škole aj s používaním potrebných nástrojov, teda na rozvoj elementárneho technického myslenia. U detí sa podporovalo pozorovanie, flexibilita pri vykonávaní rôznych činností a postupov, aj pokusom a omylom. Deti boli vedené k využívaniu nadobudnutých a osvojených vedomostí o materiáloch a predmetoch. Poznávali vlastnosti rôznych materiálov. Získavali poznatky o separovaní odpadu za účelom recyklácie a ochrany životného prostredia.

Nedostatky:

- malá dávka trpezlivosti pri dokončovaní pracovných výrobkov a produktov,
- postoje k udržiavaniu poriadku po pracovných činnostiach,
- problémy so strihaním papiera,
- nízka úroveň sebaobslužných činností u niektorých detí .

Zdravie a pohyb

Vzdelávaciu oblasť Zdravie a pohyb, chápeme najmä v súvislosti s telesnou výchovou ako jednou zo zložiek výchovy a vzdelávania v materskej škole. Telesná výchova v našej materskej škole má svoje nezastupiteľné postavenie nielen v súvislosti s podporou správneho psychosomatického a psychomotorického vývinu detí predškolského veku, ale plní i dôležitú funkciu v socializácii dieťaťa v materskej škole. Počas roka sme pre deti realizovali množstvo pohybových aktivít. V tejto vzdelávacej oblasti si deti osvojovali zdravý životný štýl ako prostriedok zdravia, upevňovali si hygienu a sebaobslužné činnosti a zdokonaľovali pohyb a telesnú zdatnosť

Nedostatky:

- nízka úroveň pohybových zručností u niektorých detí,
- nepozornosť a nedočkavosť detí pri pohybových aktivitách,
- správne prevedenie cvikov, držanie tela, správne dýchanie

Umenie a kultúra

Rozvíjali sme elementárne hudobné schopnosti, zručnosti a návyky detí, deti sme rozvíjali po hudobnej i emocionálnej stránke. Dôraz sme kladli aj na rytmické činnosti, vychádzali sme z poznania, že deti rytmus prežívajú najprirodzenejšie prostredníctvom rytmizovaného slova a následne ho prenášajú do podoby elementárneho pohybu a hry na telo. Deti prostredníctvom hravých výtvarných činností s materiálmi a nástrojmi pomocou jednoduchých výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vyjadrovali svoje predstavy, rozvíjali si fantáziu a tvorivosť, získavali a rozvíjali si elementárne výtvarné schopnosti, zručnosti a návyky. Oboznamovali sa s prostredím výtvarnej tvorby, využívali rôzne výtvarné techniky a pracovali s rôznymi materiálmi.

Nedostatky:

- výraznejší záujem o hudobno-pohybové činnosti na rozdiel od vokálnych,
- nízky záujem o spontánne výtvarné činnosti

Zrealizované aktivity v Materskej škole:

September:

- **Bezpečne na ceste** – využívanie bezpečnostných prvkov
- **Mliečne kráľovstvo** – prezentácia jedál a pokrmov z mlieka v spolupráci s rodičmi (26.9)
- **Malí turisti** – poznávanie blízkeho okolia
- **Divadelné predstavenie v kultúrnom dome** - podľa ponuky

Október:

- **Deň s jablčkom** – aktivity s jablkom, pečieme jablkový koláč (6.10.)
- **Čisté ruky** – aktivita so zameraním na správnu techniku umývania rúk mydlom (15.10.)
- **Babku, dedka pozdravíme, veselo sa zabavíme** – výroba darčeka pre starkých, vystúpenie v dennom stacionári, spoločné cvičenie so starými rodičmi, spoločná vychádzka do blízkeho okolia
- **Náš strom** – vybrať si strom, ktorý budeme celoročne pozorovať (20.10.)

November:

- **Zapáľme svietielko** - navštíviť cintorín, zapáliť sviečky a uctiť si pamiatku zosnulých
- **Deň MŠ** (4.11.) – návšteva inej MŠ
- **Jesenný panáčik** – vytvoriť a prezentovať panákov z ovocia a zeleniny v spolupráci s rodičmi
- **Leť môj šarkan fíjú, fíjú** – výroba šarkana z netradičných materiálov na výzdobu triedy, púšťanie šarkana počas pobytu vonku
- **Svetový deň pozdravov** – návšteva pošty, oboznámiť sa s jej významom, poslať pozdrav deťom do MŠ Rovné (21.11.)

December:

- **Stretnutie s Mikulášom** – aktívne sa zúčastniť na príprave a oslave sv. Mikuláša
- **Vo vianočnej pekárni** – pečenie vianočného pečiva
- **List Ježiškovi** – vytvorenie knihy želaní našich detí
- **V žiari vianočného stromčeka** – vianočná besiedka, vystúpenie pri stromčeku
- **Vianočné tradície v MŠ** – v spolupráci so ŠJ pripraviť ukážku štedrej večere
- **Vianočný stromček pre zvieratká** – krmíme lesné zvieratká
- **My sme malí koledníci** - koledovanie po dedine, roznášanie vianočných pozdravov

Január:

- **Vítame Nový rok** – návšteva kostola, betlehema
- **Záhady zimy** – pokusy sneh, ľad, voda
- **My sa zimy nebojíme** – rodinná sánkovačka na blízkom kopci
- **Návšteva miestneho obchodu** – oboznámiť deti s pravidlami nakupovania
- **Zimná turistická vychádzka** – pozorovať prírodu v zimnom období, posilňovať fyzické schopnosti

Február:

- **Urob si masku** – tvorivé dielne s rodičmi
- **Fašiangový karneval**- detská veselica, tradičné jedlo
- **Exkurzia na OÚ v Cernine** – oboznámiť sa s prácou starostky, erbom obce
- **Tajomstvá šlabikára** – návšteva predškolákov v prvom ročníku ZŠ, otvorená hodina
- **Snehuliaci na školskom dvore** – súťaži celá rodina

Marec:

- **Deti pre deti** – deti ZŠ čítajú deťom MŠ
- **Deň vody** – vychádzka k rybníku, hry a aktivity s vodou (22.03.)
- **Kniha, naša kamarátka** – odpoľudňajšie čítanie rodiča deťom v školskej knižnici
- **Pod brezou** – prednes básni na záhrade MŠ
- **Zacvičme si spolu** – spoločné cvičenie so žiakmi 1. ročníka v telocvični

Apríl:

- **Turistická vychádzka k rozhľadni** – beseda s poľovníkom
- **Deň vtáctva** -
- **Deň Zeme** – bádateľské aktivity na lúke a v záhrade zamerané na rozvoj environmentálneho povedomia a ochrany prírody (22.04.)
- **Deň tanca** – tanec je radosť (29.04.)
- **Čoskoro budem žiakom** – slávnostný zápis predškolákov do prvého ročníka

Máj:

- **Sviet' slniečko, sviet'** – oblečme sa do jasných farieb, kreslenie slnka rôznymi technikami, spev, aktivity (3.5.)
- **Stavíme my máje** – májové zvyky a tradície
- **Malí hasiči** – návšteva požiarnej zbrojnice, ukážka hasičskej techniky (4.5.)

- **Medový deň** – beseda s včelárom o živote včielok
- **Malá farma** – oboznámiť deti so starostlivosťou o domáce zvieratká

Jún:

- **Do trávy sa posadíme a dobrôtky chutnajúme** – posedenie na školskom dvore, ochutnávka pomazánok
- **Na svete je veľa detí, nech na všetky slnko svieti** – oslava dňa detí
- **Školský výlet** – poldenný výlet pre predškolákov a strednú skupinu do Svidníka - *vytvárať pozitívny vzťah k nášmu regiónu, deťom priblížiť krásu Slovensku.*
- **Zatvára sa bránička, už sa končí škôločka** – rozlúčka s predškolákmi, tablo.

Obrázok č. 6 Spoločný piknik a Mikuláš

Obrázok č. 7 Prechádzka so seniormi a Deň detí

Obrázok č. 8 Rozlúčka s predškolákmi

Základná škola Cernina

Riaditeľka: Mgr. Kveta Kostiková

Sídlo: Cernina č. 30, 090 16 Cernina

Okres: Svidník

IČO: 36158313

DIČ: 2021349957

Telefón: 054/7562218

E-mail: zscernina@gmail.com

Budova základnej školy je v prevádzke od roku 1958, je projektovaná ako 9-triedna škola. V roku 1982 bola k nej pristavená telocvičňa, školská jedáleň a školský klub detí. Súčasťou školy je školský dvor a záhrada, futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko, trávnaté plochy. Škola svojím charakterom vyhovuje podmienkam na ňu kladeným.

V roku 2022 školu navštevovalo priemerne 106 žiakov. Nadpolovičnú väčšinu žiakov z celkového počtu tvorili žiaci z marginalizovaných rómskych komunít. V škole sa vyučovalo v 8 triedach, z toho na 1. stupni boli 3 triedy, na 2. stupni bolo 5 tried. Okrem žiakov obce Cernina dochádzali do školy aj žiaci zo 4 susedných obcí – Kurimka, Rovné, Mlynárovce, Beňadikovce.

V škole pracovalo 21 zamestnancov, z toho 11 učiteľov, 1 vychovávateľka v ŠKD, 1 sociálny pedagóg, 2 pedagogickí asistenti a 6 nepedagogických zamestnancov. Pedagogickí zamestnanci spĺňali podmienky odbornej a pedagogickej spôsobilosti a ďalej si svoje poznatky rozširovali účasťou na školeniach a webinároch.

V roku 2022 škola realizovala 5 projektov, z toho boli 4 dlhodobé a 1 krátkodobý.

1. Národný projekt: Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov 2

Tento projekt na našej škole sa realizoval a ešte realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Cieľovou skupinou sú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, prioritne žiaci pochádzajúci zo sociálne znevýhodneného prostredia. Cieľom projektu je implementovať princípy inkluzívneho vzdelávania v materských, základných a stredných školách, vytvoriť predpoklady na zlepšenie výchovnovzdelávacích výsledkov detí a žiakov, zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu. Prioritou programu je zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky s podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy. Národný projekt Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II v našej škole významne podporuje pozitívne zmeny v inkluzívnom vzdelávaní priamo v školskom prostredí prostredníctvom edukačnej podpory zo strany asistenta učiteľa pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením a členov inkluzívneho tímu – sociálneho pedagóga.

2. Projekt „Školské ovocie“ nám pravidelne zabezpečuje dodávky ovocia a zeleniny alebo vybraných výrobkov z ovocia a zeleniny do školy.

Ciele programu:

- zvýšiť spotrebu ovocia a zeleniny u detí predškolského a školského veku,
- upevniť stravovacie návyky u detí už v rannom školskom veku,
- znížiť výskyt nadhmotnosti a obezity u detí,
- podporiť zdravú výživu a zvýšiť informovanosť o výživovej hodnote jednotlivých druhov ovocia a zeleniny.

3. Projekt „Spolu múdrejší 3“

Naša škola sa po úspešnom absolvovaní projektu Spolu múdrejší 2 opäť zapojila do výzvy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na predkladanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov na program doučovania „Spolu múdrejší 3“.

Program Spolu múdrejší 3 bol určený na podporu škôl, ktoré prostredníctvom kvalitného a dostupného doučovania svojich žiakov, ohrozených školským neúspechom, alebo žiakov, ktorí potrebujú pomoc s učivom.

Doučovaním sa vytvorili podmienky na zlepšovanie vedomostí a zručností žiakov mimo vyučovania v stanovenom rozsahu. Bolo zamerané na predmety hlavných vzdelávacích oblastí: jazyk a komunikácia, matematika a informatika, človek a spoločnosť, človek a príroda. Realizácia bude prebiehať výlučne prezenčne. Projekt „Spolu múdrejší 3“ sme realizovali od januára do júna 2022.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR podporilo našu školu v rámci výzvy „Spolu múdrejší 3“ z iných zdrojov.

4. Projekt „Kompenzácia poplatku v školskom klube detí za žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a v hmotnej núdzi

Do projektu sme sa zapojili s cieľom zabezpečiť kompenzáciu poplatku za školský klub detí (ďalej len „ŠKD“) pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, resp. z rodín v hmotnej núdzi. Tým sa odstránila hlavná prekážka (poplatky za ŠKD) pri zapojení sa žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, resp. z rodín v hmotnej núdzi do činnosti ŠKD.

Tento program je financovaný z Plánu obnovy a odolnosti SR.

5. Projekt „Čítajme si 2022“

Hoci sa čítaniu žiaci nevyhnú počas vyučovania, predsa len to bolo niečo iné. Iné tým, že ich čítanie nik nehodnotil. Úžasné tým, že čítanie nás aspoň na chvíľu vzájomne spojilo.....

Aktivity realizovane v roku 2022:

- Červené stužky
- Biela pastelka
- Medzinárodný deň školských knižníc
- Medzinárodný deň jablka
- Svetový deň zdravej výživy
- Európsky deň jazykov
- Deň Zeme
- Svetový deň vody
- Svetový deň sporenia
- Medzinárodný deň Rómov
- Marec mesiac knihy
- Svetový deň mlieka

- Medzinárodný deň detí
- Medzinárodný deň stromov
- Jesenný zber papiera
- Vianočná besiedka
- Mikulášska nádielka
- Október- mesiac úcty k starším

Divadelné predstavenia:

- Zbojnícka kráľovná
- Čáry máry alebo záhada strateného prútika

Vedomostné súťaže:

- Olympiáda zo slovenského jazyka
- Pytagoriáda – školské
- Ypsilon- slovina je hračka
- Klokán

Výtvarné súťaže:

- Medový štetec
- Môj knižný hrdina

Literárne súťaže:

- Duchnovičov Prešov 2022
- Rómovia recitujú

Exkurzie, výlety:

- DAD Prešov
- Vidiecky dvor Nižná Šebastová
- Podduklianská knižnica Svidník

V roku 2022 prešli kompletnou údržbou 2 triedy a chodba na 1. stupni. Zakúpili sme nábytok na odkladanie učebných pomôcok a relaxačný nábytok do tried 1. stupňa. Z učebných pomôcok sme zaobstarali učebnice, knihy do školskej knižnice, lyžiarske sety, lyžiarky, grafický tablet,

notebook, kalkulačky, nástenky. Na oddych žiakov do ŠKD sme zakúpili hracie stoly, kolobežky a nábytok. Do školskej kuchyne bol zakúpený kuchynský robot.

6.2 Zdravotníctvo

Za lekárskou starostlivosťou obyvatelia dochádzajú do Svidníka, Bardejova a Giraltoviec. Najbližšia nemocnica, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je pre obec v okresnom meste Svidník.

6.3 Sociálne zabezpečenie

6.3.1 Terénna sociálna práca v obci Cernina

Terénne sociálne služby v obci Cernina poskytuje v súčasnosti terénna sociálna práca obce (TSP) v zmysle „Národného projektu Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce“ (NP TSP II) v období od februára 2020 do júna 2023. V súčasnosti naša obec zamestnáva jednu terénnu sociálnu pracovníčku.

Terénna sociálna práca sa venuje najmä najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva, medzi ktorých patria najmä dlhodobo nezamestnaní, nízkopríjmové rodiny s deťmi, príslušníci marginalizovaných rómskych komunít, ďalej zdravotne postihnutí, starší ľudia, občania ohrození drogovou závislosťou, kriminalitou a inými sociálno-patologickými javmi.

Obrázok č. 9 Potravinová pomoc pre rodinu v hmotnej núdzi

6.3.2 Denný stacionár CERNINA

Zriaďovateľ: Obec Cernina

Sídlo zriaďovateľa: Cernina 65, 090 16 Cernina

Registrácia: Prešovský samosprávny kraj

Dátum registrácie: 23.09.2016

Názov zariadenia: Denný stacionár CERNINA

Sídlo zariadenia: Cernina 30, 090 16 Cernina

Druh poskytovanej sociálnej služby: denný stacionár

Forma poskytovanej sociálnej služby: ambulantná

Deň začatia a čas poskytovania sociálnej služby: 02.01.2017 na dobu neurčitú

6.3.2.1 Charakteristika denného stacionára CERNINA

Obecný úrad v Cernine pripravil pre občanov sociálnu službu – denný stacionár (ďalej len “stacionár“). Poslaním zariadenia je poskytovanie sociálnych služieb pre obyvateľov obce v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách).

V stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ktorá dovŕšila dôchodkový vek alebo fyzickej osobe so zdravotným postihnutím. Stacionár poskytuje sociálnu službu v súlade so základnými ľudskými právami a slobodami, prirodzenou ľudskou dôstojnosťou a s princípmi nediskriminácie.

Denný stacionár poskytuje odborné, obslužné a ďalšie činnosti, ktoré sú zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivej situácie, riešenie nepriaznivej situácie, alebo zmiernenie nepriaznivej situácie fyzickej osoby, zachovanie alebo obnovu a rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život, zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb fyzickej osoby a prevenciu sociálneho vylúčenia.

Národné priority poskytovaných sociálnych služieb si kladú za cieľ podporiť prechod sociálnych služieb z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľovej skupiny a komunity, ako aj zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

Denný stacionár CERNINA je rozpočtovou organizáciou napojenou svojimi príjmami a výdavkami na rozpočet Obce Cernina. Štatutárnym orgánom je riaditeľka Ing. Helena Madzinová.

Činnosť Denného stacionára CERNINA sa riadi platnými zákonmi, VZN Obce Cernina, organizačnými a internými smernicami stacionára.

Vzhľadom na dôsledky starnutia populácie a predlžujúcim sa vekom dožitia, spojeným s nárastom počtu starších ľudí, je potrebné vytvárať podmienky na dostupnosť a udržiateľnosť poskytovania sociálnej služby.

6.3.2.2 Predmet činnosti a kapacita zariadenia

Do registra poskytovateľov sociálnych služieb Denný stacionár CERNINA bol zaregistrovaný Prešovským samosprávnym krajom dňa 23.09.2016 so začiatkom poskytovania sociálnej služby od 02.01.2017. Prevádzka stacionára je od 7:30 hod. do 15:30 hod. Klienti prichádzajú do stacionára sami, v doprovoде rodinných príslušníkov alebo iných blízkych osôb.

V stacionári sa v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 tohto zákona, pričom stupeň odkázanosti je najmenej III.

Sociálna služba v stacionári je poskytovaná ambulantnou formou, a to len na určitý čas počas dňa. V stacionári sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia a stravovanie, zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť.

Denný stacionár poskytuje sociálne poradenstvo cestou sociálnej pracovníčky aj rodine klienta alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí.

V stacionári sa dodržiavajú hygienické a protiepidemické predpisy a opatrenia. Opatrenia sú zamerané na predchádzanie vzniku a šíreniu infekčných chorôb.

Kapacita denného stacionára CERNINA je 25 miest.

Informácie o poskytovaných sociálnych službách, fotografiách, dôležité interné dokumenty, ako aj uskutočnené podujatia v stacionári sú zverejnené na webovej stránke obce – www.cernina.sk.

6.3.2.3 Organizačná štruktúra a riadenie zariadenia

Denný stacionár CERNINA sa riadi všeobecne platnými predpismi vyplývajúcimi zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, je povinný dodržiavať maximálny počet

prijímateľov na jedného svojho zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov (§9 ods.4) podľa Organizačnej štruktúry Denného stacionára CERNINA.

Hlavným cieľom zariadenia je podpora všetkých činností zameraná na uspokojovanie potrieb klienta. Kvalita poskytovaných služieb spočíva v profesionálnom a odbornom správaní sa všetkých zamestnancov (precvičovanie pamäti, spoločenské hry, ergoterapia, biblioterapia, pohybové cvičenia, nácvik komunikačných zručností, individuálne a komunitné rozhovory, kultúrno – spoločenské aktivity a pod.), klienti majú k dispozícii dvakrát v týždni telocvičňu pri základnej škole.

6.3.2.4 Personálne podmienky poskytovateľa sociálnej služby

Vzdelanie zamestnancov stacionára je do istej miery aj zárukou poskytovania kvalitných sociálnych služieb. Zamestnanci sa zúčastňujú rôznych školení a seminárov, ktoré sa odvíjajú od aktuálnej ponuky a potrieb stacionára v súlade legislatívnych zmien. V pravidelných intervaloch sa vykonávajú školenia v oblasti BOZP, PO a CO.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v platnom znení poskytovateľ sociálnej služby má vypracovaný systém supervízie poskytovania sociálnej služby. Zodpovedná osoba za zostavenie, kontrolu dodržiavania, evidenciu a hodnotenie komplexného plánu supervízie je sociálna pracovníčka. Skupinovej supervízie sa zúčastnili všetci zamestnanci stacionára. Individuálnej supervízie sa zúčastnila riaditeľka stacionára Ing. Helena Madzinová.

Doplňanie a zvyšovanie odborných vedomostí a zručností zamestnancov zabezpečuje Plán vzdelávacích aktivít zamestnancov Denného stacionára CERNINA na rok 2022, odberom odbornej literatúry a časopisov.

Na základe požiadaviek vypracuje sociálna pracovníčka návrh „Plánu vzdelávania“. Plán vzdelávania je spracovaný na každý kalendárny rok. Plán vzdelávania je priebežne dopĺňaný v súlade so zmenami v legislatíve a potrebami organizácie.

Plán vzdelávania schvaľuje riaditeľka zariadenia spolu so zamestnancami. Externé vzdelávacie aktivity sú realizované prostredníctvom ponúk, ktoré prichádzajú v priebehu roka. Každý zamestnanec môže podať návrh na doplnenie, resp. zmenu „Plánu vzdelávania“ počas celého kalendárneho roka.

Niektorí zamestnanci sa v roku 2022 zúčastnili aj externých vzdelávacích aktivít.

Interné vzdelávacie aktivity sa realizujú formou:

- odborných školení zamestnancov denného stacionára (mesačne) spojené s prednáškou,
- porady zamestnancov ohľadom legislatívnych zmien v zákone o sociálnych službách podľa potreby.

Celkový počet zamestnancov k 31.12.2022 bol šesť.

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov denného stacionára:

- stredoškolské vzdelanie s maturitou – 4
- vysokoškolské vzdelanie II. stupňa – 2

Systém odmeňovania zamestnancov je v súlade so Zákonom č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle nariadenia vlády SR č.341/2004 Z.z. a taktiež v zmysle ustanovení § 13 a § 118 Zákonníka práce. Zamestnávateľ sa stará aj o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov, alebo o jej zvyšovanie. Samotný zamestnanec je však vo vlastnom záujme povinný sústavne si prehlbovať kvalifikáciu na výkon práce dohodnutej v pracovnej zmluve.

6.3.2.5 Vybavenie zariadenia

Priestory denného stacionára sa nachádzajú v novo zrekonštruovaných priestoroch základnej školy. Zariadenie tvoria štyri miestnosti, kuchynka, sprcha, WC pre obe pohlavia. Celé priestorové vybavenie je riešené bezbariérovo, s prihliadnutím na bezpečnosť a spokojnosť klientov.

Spoločenská miestnosť je vybavená pohodlnou rohovou sedačkou a dvojsedačkou, televízorom a tromi konferenčnými stolíkmi na kolieskach pre pohodlné premiestnenie. Vo vstupnej časti je vešiaková stena a odkladací priestor na topánky pre klientov. Interiér dopĺňajú obrazy a výrobky, ktoré si klienti sami vyrobili.

Oddychová miestnosť je zariadená polohovateľnými kreslami s podnožami, kde si môžu klienti oddýchnuť počas pracovnej doby.

Pracovná časť pre zamestnancov je vybavená nábytkom na mieru, skrine sú uzamykateľné, kde sú uložené spisy klientov. Zamestnancom je dispozícií jeden počítač, tlačiareň a dve kreslá s konferenčným stolíkom pre návštevy.

Časť pre pracovnú a záujmovú činnosť je zariadená piatimi stolmi, stoličkami a nábytkom na mieru.

Klientom sú počas dňa k dispozícii rôzne aktivity, ktoré sú zamerané na uspokojovanie potrieb klientov a pomáhajú im pri realizácii individuálnych plánov.

Kuchynka slúži pre personál na prípravu kávy, čaju a iných nápojov pre klientov.

6.3.2.6 Poskytované sociálne služby

Odborné činnosti

Základné sociálne poradenstvo

Sociálne poradenstvo je odborná činnosť, ktorú poskytuje sociálna pracovníčka klientom, ktorí žiadajú o prijatie do stacionára. Sociálna pracovníčka poskytuje aj ďalšie dôležité informácie, rady, pomáha prekonávať rôzne sociálne a zdravotné situácie. Pripravuje podklady pre uzatvorenie zmluvy s klientom. V spolupráci s ostatnými zamestnancami organizuje kultúrne a spoločenské podujatia. Sociálna pracovníčka vedie sociálnu agendu klientov, vedie individuálny plán klienta.

Sociálna rehabilitácia

Sociálna rehabilitácia je zameraná na dosiahnutie maximálnej možnej sebestačnosti a samostatnosti klienta, je súčasťou individuálneho plánu a vedie ju sociálna pracovníčka. Sociálna rehabilitácia je poskytovaná hlavne osobám so zdravotným postihnutím, ktorá im pomáha absolvovať nácvik potrebných zručností. V stacionári máme jedného klienta so zrakovým postihnutím, u ktorého sa snažíme dosiahnuť čo najväčšiu samostatnosť a sebestačnosť, pretože žije sám. Ide najmä o nácvik sebaobsluhy, vedenie domácnosti, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, poradenstvo a pod.

Sociálna rehabilitácia zahŕňa:

- osvojenie si návykov klienta o domácnosť,
- nácvik priestorovej orientácie a pohybu,
- komunikáciu a medzil'udské vzťahy,
- tréning pamäti, orientácia v bežnom živote a pod.

Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov

Sociálna pracovníčka pomáha taktiež klientom pri sprevádzaní a vybavovaní úradných záležitostí, osobných dokladov, predpis liekov u obvodného lekára a pod.

Individuálna a skupinová práca

Individuálna práca je založená na individuálnom prístupe ku každému klientovi zvlášť. Cieľom je podporovať fyzickú a duševnú kondíciu klienta, zapájať ho do kultúrneho a spoločenského života v stacionári, ale aj mimo neho.

Skupinová práca je založená na práci s klientmi v komunite, pomáha im rozvíjať myslenie a naplňať voľný čas. Klienti sa medzi sebou bližšie spoznávajú a nadviažu nové kamarátstva. Súčasťou skupinovej práce sú rôzne kultúrne, záujmové, športové a pracovné činnosti.

Individuálny plán klienta

Denný stacionár plánuje poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností, možnosti a cieľov prijímateľa sociálnej služby, vedie individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby.

Pred prijatím občana do zariadenia dochádza k zberu základných údajov o občani. Pri prijatí občana do stacionára sociálna pracovníčka zisťuje: rodinnú, osobnú, sociálnu a zdravotnú anamnézu a potrebné osobné údaje o klientovi. V prípade, ak klient nie je schopný podať dôveryhodné informácie, pracovníčka ich získa od najbližších príbuzných alebo opatrovníka.

Počas prvých 3 mesiacov pobytu v stacionári sa občanovi venuje zvýšená pozornosť z dôvodu adaptácie na nové prostredie. Každému klientovi je pridelený kľúčový pracovník. Sociálna pracovníčka vytvorí v spolupráci s klientom individuálny plán, ktorý mu pomôže sformulovať osobné ciele a zapojiť ho do aktivít v zariadení. Prijímateľ sociálnej služby za pomoci kľúčového pracovníka a sociálnej pracovníčky môže zrealizovať svoje očakávania, osobné ciele a túžby. Individuálne plány sa prehodnocujú polročne.

Obslužné činnosti

Stravovanie

Denný stacionár nemá vlastnú kuchyňu, strava je zabezpečená v školskej jedálni. Klienti majú k dispozícii raňajky, desiatu, obed a olovrant, vždy podľa požiadaviek klienta. Strava klientov je prispôbena veku, zdravotnému stavu a požiadavkám klientov v stacionári. Počas celého dňa personál dbá o pitný režim klientov – voda, čaj, káva alebo iný osviežujúci nápoj.

Ďalšie činnosti

V rámci svojich možností stacionár zabezpečuje pre klientov rôzne podujatia v priestoroch zariadenia, ale aj mimo neho, v spolupráci s družobnými stacionármi.

Záujmové činnosti

Klienti stacionára majú počas dňa možnosť venovať sa rôznym voľnočasovým aktivitám v spolupráci s personálom, ktorý im vytvára vhodné podmienky na ich realizáciu.

6.3.2.7 Štruktúra prijímateľov sociálnej služby

Všetci klienti denného stacionára pochádzajú z našej obce. Veková hranica je od 57 – 86 rokov. Denný stacionár má vytvorené podmienky pre poskytovanie ambulantnej sociálnej služby pre 25 klientov.

Tabuľka č. 4 Rozdelenie prijímateľov poskytovanej sociálnej služby podľa pohlavia

Pohlavie	Druh sociálnej služby – Denný stacionár CERNINA
ženy	14
muži	11
Spolu	25

Prameň: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 5 Rozdelenie prijímateľov poskytovanej sociálnej služby podľa veku

Vekové rozpätie	Druh sociálnej služby – Denný stacionár CERNINA
40–64 rokov	2
65–74 rokov	8
75–84 rokov	14
85 rokov a viac	1
Spolu	25

Prameň: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 6 Rozdelenie prijímateľov poskytovanej sociálnej služby podľa stupňa odkázanosti

Stupeň odkázanosti	Druh sociálnej služby – Denný stacionár CERNINA
III. stupeň	14
IV. stupeň	7
V. stupeň	3
VI. stupeň	1
Spolu	25

Prameň: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 7 Evidencia žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v poradovníku čakaťov

Druh sociálnej služby – Denný stacionár CERNINA	Počet evidovaných žiadostí o poskytovanie sociálnej služby
Denný stacionár	3
Spolu	3

Prameň: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 8 Ukončené zmluvy o poskytovaní sociálnej služby na žiadosť prijímateľa sociálnej služby

Druh sociálnej služby – Denný stacionár CERNINA	Počet ukončených zmlúv o poskytovaní sociálnej služby
Denný stacionár	5
Spolu	5

Prameň: Vlastné spracovanie

6.3.2.8 Prehľad činnosti Denného stacionára CERNINA za rok 2022

- úprava interiéru denného stacionára (výzdoba pri príležitosti rôznych sviatkov, udržiavanie čistoty a pod.),

- úprava vonkajších priestorov (výsadba kvetín, upratovanie v okolí stacionára, udržiavanie poriadku v jeho okolí, natieranie lavičiek, príprava posedenia v prírode a pod.),
- pletenie z papiera (venčeky, vázy, obaly na kvetináče a pod.),
- dokončenie výroby dreveného vozíka,
- výroba dekoračných predmetov (obrazy zo strukovín, vázy, zdobenie vajíčok, vianočné dekorácie),
- práca s prírodnými materiálmi (z dreva, šišiek, textilu a pod.),
- strihanie starého šatstva, pletenie koberčiek,
- ručné práce (háčkovanie, pletenie, vyšívanie, výroba vianočných a veľkonočných ozdôb a pod.),
- kreslenie, vyfarbovanie predtlačených obrázkov,
- počúvanie hudby, čítanie kníh a časopisov, spievanie, nácvik kultúrnych programov,
- kvízy, príprava športových disciplín na športové podujatia,
- príprava a realizácia opekačky,
- posedenie pri príležitosti sv. Valentína, MDŽ, Deň matiek, Deň otcov,
- posedenie na sv. Mikuláša spojené s výrobou vianočných ozdôb,
- príprava a pečenie vianočného pečiva,
- posedenie pri jedličke spojené s kultúrnym programom, kapustnicou a popíjaním vianočného punču,
- stretnutia klientov a zamestnancov spojené s oslavou jubilantov,
- duchovná činnosť a pod.

Spoločenské akcie organizované v stacionári:

Počas roka 2022 sme v stacionári organizovali rôzne spoločenské akcie, ktoré boli zamerané hlavne na zachovanie zvykov a tradícií v našom regióne, čím si klienti oživia svoje podmienky.

Môžeme spomenúť ako Oslavy pri príležitosti sv. Valentína, MDŽ, Deň matiek, Deň otcov a ďalšie.

Zabezpečenie duchovných potrieb:

Klienti stacionára sú veriaci, prevažne gréckokatolíci, aj preto sme pre nich v roku 2022 pripravili rôzne formy duchovných potrieb. Počas roka sa klienti modlia ruženec a v pôstnom období pred veľkou nocou je to Krížová cesta. Pripomínali si aj rôzne cirkevné sviatky ako napr.: sviatok Sedembolestnej Panny Márie, Hromnice a pod.

Rozvoj zručnosti a schopnosti v rámci ergoterapie:

Klienti stacionára majú možnosť využiť voľný čas pri pracovnej činnosti s rôznymi druhmi materiálov ako napr.: textil, papier, drevo, šišky, strukoviny. Počas roka 2022 si vyrobili rôzne obrazy, rôzne venčeky, košíky a pod. Pracovných činnosti sa zúčastnili aj pri úprave okolia, pripravili si lavičky na posedenie, polievanie kvetov. Cieľom pracovnej činnosti je aktivovať klientov počas dňa, kde sa klienti môžu spoločne porozprávať, upevniť si vzťahy alebo sa odreagovať od bežných problémov.

Aktivity zamerané na pamäť a spomienky:

V stacionári sme počas roka 2022 organizovali rôzne kvízy, cvičenia zamerané na rozvoj a uchovávanie pamäti a spomienok. Cvičenia a kvízy boli zamerané na zachovanie krátkodobej, dlhodobej pamäti, priestorovej a časovej orientácie, histórie, pozornosti, čítanie kníh a mnohých iných. V rámci zachovania spomienok zamestnanci zorganizovali spomienkové aktivity na rôzne témy z detstva, mladosti, rodiny a podobne, na ktoré si klienti mali spomínať a tak si vybavovali staré aj nové spomienky.

Spevacie aktivity:

Naši klienti si počas celého roka 2022 nacvičovali rôzne ľudové a pobožné piesne, ktoré si spievali pri rôznych aktivitách. Klienti si pripravili rôzne básne a piesne, ktoré potom prezentovali na spoločnom posedení. Pohyb a spev im pomáha pri zlepšení nálady a vytvorení harmonickej atmosféry v stacionári.

Športové akcie v stacionári aj mimo neho:

Klienti nášho stacionára sa zúčastnili na športovom podujatí organizovanom obcou. Klienti súťažili v rôznych športových disciplínach.

Naši klienti majú každodennú rozcvičku, ktorá je prispôbená ich zdravotnému stavu, k dispozícii majú aj telocvičňu základnej školy, ktorú navštevujú dvakrát v týždni. V prípade pekného počasia organizovali prechádzky do okolia, lesa a pod.

Spolupráca so základnou a materskou školou:

V roku 2022 sme pri rôznych spoločenských a športových akciách spolupracovali so žiakmi základnej školy a detičkami z materskej škôlky, kde si pre našich klientov pripravili kultúrny program pri príležitosti rôznych sviatkov, z ktorých si klienti odniesli krásne zážitky.

Spolupráca s organizáciami:

V roku 2022 sme pre klientov pripravili rôzne besedy. Klienti získali nové poznatky ako sa chrániť pred rôznymi podvodníkmi, chorobami a podobne.

Zábavné a spoločenské aktivity v stacionári:

Aj počas roka 2022 zamestnanci stacionára organizovali pre svojich klientov hranie spoločenských hier ako Šachy, Človeče - nehnevaj sa!, Karty a pod. Klienti sa ich zúčastňovali veľmi radi, čím vyplňali svoj voľný čas.

Obrázok č. 10 Športový deň v Dennom stacionári CERNINA

6.3.2.9 Súhrnná tabuľka k zúčtovaniu finančného príspevku na financovanie sociálnej služby §71 ods. 6 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

	Názov položky/podpoložky	Výška EON spolu	Výška EON z poskytnutého FP na soc. služby
a)	mzdy, platy / za zamestnancov, u ktorých pracovno-právny vzťah (ďalej PPV) vzniká uzatvorením pracovnej zmluvy:	52 857,82	50 048,23
	z toho: odmeny	0,00	0,00
b)	odmeny na základe dohody o vykonaní práce (§ 226 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce)	0,00	0,00
c)	odmeny na základe dohody o brigádnickej práci študentov (§ 227 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce)	0,00	0,00

d)	odmeny na základe dohody o pracovnej činnosti (§ 228 a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce)	0,00	0,00
e)	poistné na verejné zdravotné poistenie platené zamestnávateľom	4 468,44	4 468,44
f)	poistné na sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie platené zamestnávateľom	13 341,96	12 359,79
SPOLU (výška uplatnených EON)		70 668,22	66 876,46

6.3.2.10 Priemerné ekonomicky oprávnené náklady v štruktúre za sociálne služby poskytované v pôsobnosti obce Cernina za rok 2022

Druh poskytovanej sociálnej služby:		Denný stacionár CERNINA
Forma sociálnej služby:		ambulantná
Štruktúra ekonomicky oprávnených nákladov za rok 2021		€
1.	Mzdy, platy a ostatné vyrovnania vo výške, ktorá zodpovedá výške platu a ostatných osobných vyrovnaní podľa osobitného predpisu	52 536,31
2.	Poistné na verejné zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie platené zamestnávateľom	17 810,40
3.	Tuzemské cestovné náhrady:	0,00
4.	Výdavky na energie, vodu a komunikácie:	3 985,56
5.	Výdavky na materiál okrem reprezentačného vybavenia nových interiérov	18 055,32
6.	Dopravné:	0,00
7.	Výdavky na rutinnú a štandardnú údržbu okrem jednorazovej údržby objektov alebo ich častí a riešenia havarijných stavov	0,00
8.	Nájomné a prenájom nehnuteľnosti alebo inej veci okrem dopravných prostriedkov a špeciálnych strojov, prístrojov a zariadení, techniky, náradia a materiálu najviac výške obvyklého nájomného, za aké sa v tom čase a na tom mieste prenechávajú do nájmu a na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci	0,00
9.	Výdavky na služby:	2 989,55
10.	Výdavky na bežné transfery v rozsahu vreckového podľa osobitného predpisu, odstupného, odchodného, náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu	321,51

11.	Odpisy hmotného a nehmotného majetku podľa účtovných predpisov, o ktorom poskytovateľ sociálnej služby účtuje a odpisuje ho ako účtovná jednotka, odpis hmotného majetku, ktorým sú novoobstarané stavby, byty a nebytové priestory užívané na účely poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach alebo ich technické a na tom mieste zhodnotenia najviac vo výške obvyklého nájmu, za aké sa v tom čase prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci	0,00
Ekonomicky oprávnené náklady za rok 2022 spolu		95 698,65

Priemerné ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa/mesiac	318,99 €
---	-----------------

6.4 Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obecný úrad v spolupráci s miestnymi organizáciami. Obec má veľký kultúrny dom, v ktorom sa organizujú rôzne kultúrne podujatia a stretnutia. Ponuka kultúrnych, spoločenských a športových aktivít je viac-menej tradičného charakteru. V kultúre prevažujú zábavy, obvodové slávnosti piesní a tancov, detské dni, prvomájové slávnosti. Vyvrcholením spoločenských akcií v obci je výstup na staroslávnu horu Makovica pri príležitosti sviatku svätého Floriána v prvú májovú nedeľu. Na túto slávnosť obec pozýva aj významné osobnosti spoločenského života. Ďalej má obec obecnú knižnicu, ktorá sa dopĺňa pravidelne, občania si vypožičiavajú knihy rôzneho žánru. Je tu možnosť využitia počítačov a pripojenia sa na internet.

6.5 Cirkev

Farský úrad

Správca farnosti: ThDr. PaedDr. Štefan Pacák, PhD.

Adresa pre poštový styk: 090 16 Cernina č. 167

Okres: Svidník

Telefón: 054/7562252

Mail: cernina@grkatpo.sk

6.6 Služby v obci

Slovenská pošta, a.s.

Slovenská pošta, a.s. poskytuje služby pre verejnosť denne okrem soboty a nedele. Vykonáva činnosti ako podanie, preprava a dodanie listových, balíkových a peňažných zásielok.

Potraviny: Anna Bialoboková

Poskytovatelia služieb v obci :

- Šitie pracovných odevov, Marcela Pavlišinová, Cernina 139

6.7 Lesníctvo

- Pozemkové spoločenstvo Makovica – ťažba dreva

Z celkovej výmery 46,02 % listnatosti obce sa nachádza 604,1385 ha pozemkov určených na funkciu lesa v majetku Pozemkového spoločenstva Makovica v Cernine, ktoré spravuje pozemky obce, súkromných vlastníkov, cirkvi a Slovenského pozemkového fondu obce. Toto spoločenstvo prenajíma pozemky Poľovníckemu združeniu. V lesoch prevláda jelenia a diviacia zver.

6.8 Poľnohospodárska výroba v obci

- PD „Kurimka“ v Cernine – poľnohospodárska výroba

Poľnohospodárstvo prešlo v posledných rokoch náročným a zložitým procesom transformácie a privatizácie, ktorého cieľom bolo predovšetkým vyrovnanie majetkovoprávných vzťahov a postupný prechod na trhovú ekonomiku. V obci pôsobí poľnohospodárske družstvo Kurimka so sídlom v Cernine. Produkcia je zameraná tak na rastlinnú výrobu, kde prevažuje produkcia obilovín (pšenica, jačmeň, ovos) a krmovín (ďatelina, kukurica, jarné strukovinovo-obilninové miešanky), ako aj chov hovädzieho dobytku (výroba mlieka). Družstvo Kurimka so sídlom v Cernine prenajíma poľnohospodársku pôdu Poľovníckemu združeniu Makovica v Cernine.

6.9 Priemysel a stavebníctvo

Priemyselná základňa nemá v obci tradíciu ani hlboké korene. V obci nie sú a ani neboli v minulosti priemyselné podniky. Obyvatelia, vzdelaní v technických profesiách dochádzali za prácou v priemysle do okolitých väčších miest. Tradíciu má oblasť stavebnej výroby a drobných stavebných remesiel.

7 Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, zo štátnych dotácií, ako aj z ďalších zdrojov.

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 31.12.2021 uznesením č. 91/2021.

Rozpočet bol zmenený štyrikrát:

- prvá zmena schválená dňa 30.03.2022 uznesením č. 99/2022
- druhá zmena schválená dňa 29.06.2022 uznesením č. 118/2022
- tretia zmena schválená dňa 30.08.2022 uznesením č. 130/2022
- štvrtá zmena schválená dňa 21.12.2022 uznesením č. 30/2022

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2022	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	859 063,00	1 148 304,64	1 148 304,64	100,00 %
z toho :				
Bežné príjmy	796 243,00	897 066,09	897 066,09	100,00 %
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00 %
Finančné príjmy	0,00	203 033,82	203 033,82	100,00 %
Príjmy RO s právnou subjektivitou	62 820,00	48 204,73	48 204,73	100,00 %
Výdavky celkom	859 063,00	1 148 258,90	1 137 964,80	99,10 %
z toho :				
Bežné výdavky	317 443,00	395 538,21	393 301,56	99,43 %
Kapitálové výdavky	30 000,00	68 221,52	68 221,52	100,00 %
Finančné výdavky	0,00	0,00	0,00	0,00 %
Výdavky RO s právnou subjektivitou	511 620,00	684 499,17	676 441,72	98,82 %
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	45,74	10 339,84	

7.2 Prebytok/ schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2022 v EUR
Bežné príjmy spolu	944 013,08
z toho : bežné príjmy obce	897 066,09
bežné príjmy RO	46 946,99
Bežné výdavky spolu	1 069 743,28
z toho : bežné výdavky obce	393 301,56
bežné výdavky RO	676 441,72
Bežný rozpočet	-125 730,20
Kapitálové príjmy spolu	0,00
z toho : kapitálové príjmy obce	0,00
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	68 221,52
z toho : kapitálové výdavky obce	68 221,52
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	- 68 221,52
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-193 951,72
Vylúčenie z prebytku/ Úprava schodku HČ	-10 294,10
Vylúčenie z prebytku/ Úprava schodku PČ (doplnkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-204 245,82
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov - finančné zábezpeky školskej jedálne - finančné zábezpeky na nájomné - bytovky ŠFRB - finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	204 291,56
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov finančné zábezpeky školskej jedálne - finančné zábezpeky na nájomné - bytovky ŠFRB - finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	0,00
Rozdiel finančných operácií	204 291,56
PRIJMY SPOLU	1 148 304,64
VÝDAVKY SPOLU	1 137 964,80
Rozpočtové hospodárenie obce	10 339,84
Vylúčenie z prebytku/ Úprava schodku HČ	-10 294,10
Vylúčenie z prebytku/ Úprava schodku PČ (doplnkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver	0,00
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	45,74

Schodok rozpočtu v sume 193 951,72 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané

prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 204 245,82 EUR **bol v rozpočtovom roku 2022 vysporiadaný :**

- z finančných operácií 204 245,82EUR

Schodok rozpočtu zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **sa upravuje - zvyšuje o :**

- a) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 6 951,00 EUR, a to na :
 - prenesený výkon v oblasti školstva v sume 6 778,00 EUR
 - cestovné v sume 173,00 EUR
- b) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 674,57 EUR, a to na :
 - Voľby - Referendum v sume 674,57 EUR
- c) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 1 562,08 EUR, a to na :
 - pomocný vychovávateľ v MŠ v sume 1 562,08 EUR
- d) nevyčerpané prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 1 106,45 EUR, **(obec, RO)**

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 45,74 EUR, **navrhujeme použiť na :**

- tvorbu rezervného fondu 45,74 EUR

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2022 vo výške 45,74 EUR.

7.3 Rozpočet na roky 2023 – 2025

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Príjmy celkom	1 148 304,64	859 063,00	859 063,00	859 063,00
z toho:				
Bežné príjmy	897 066,09	796 243,00	796 243,00	796 243,00
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	203 033,82	0,00	0,00	0,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	48 204,73	62 820,00	62 820,00	62 820,00
	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Výdavky celkom	1 137 964,80	859 063,00	859 063,00	859 063,00
z toho:				
Bežné výdavky	393 301,56	317 443,00	317 443,00	317 443,00
Kapitálové výdavky	68 221,52	30 000,00	30 000,00	30 000,00
Finančné výdavky	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	676 441,72	511 620,00	511 620,00	511 620,00

8 Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za konsolidovaný celok

8.1 Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Majetok spolu	1 335 436,30	1 184 998,69
Neobežný majetok spolu		
z toho :	971 517,69	1 019 570,63
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	849 577,63	898 328,63
Dlhodobý finančný majetok	121 940,06	121 242,00
Obežný majetok spolu	361 387,97	161 973,61
z toho :		
Zásoby	128,07	305,93

Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	6 304,39	11 996,98
Finančné účty	354 955,51	149 670,70
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	2 530,64	3 454,45

8.2 Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 335 436,30	1 184 998,69
Vlastné imanie	430 481,22	438 928,04
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	430 481,22	438 928,04
Záväzky	253 314,02	94 974,31
z toho :		
Rezervy	600,00	800,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	147 800,00	9 187,65
Dlhodobé záväzky	5 413,14	4 838,38
Krátkodobé záväzky	85 749,88	66 397,28
Bankové úvery a výpomoci	13 751,00	13 751,00
Časové rozlíšenie	651 641,06	651 096,34

8.3 Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	4 795,16	9 706,08
Pohľadávky po lehote splatnosti	1 505,26	2 290,90

8.4 Závazky

Závazky	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022
Závazky do lehoty splatnosti	43 020,60	24 233,17
Závazky po lehote splatnosti	214,86	0,00

9 Hospodársky výsledok za rok 2022 – vývoj nákladov a výnosov z konsolidovanej účtovnej závierky

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	936 249,72	1 103 476,80
50 – Spotrebované nákupy	111 359,11	123 396,53
51 - Služby	106 880,40	207 996,76
52 – Osobné náklady	623 667,92	683 039,20
53 – Dane a poplatky	290,46	301,96
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	25 991,06	20 173,60
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	60 459,00	62 663,69
56 – Finančné náklady	7 601,77	5 905,06
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58- Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	0,00	0,00
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	947 423,26	
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	39 193,16	39 563,61
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 - Aktivácia	0,00	2 734,57
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	269 052,56	293 704,40
64 – Ostatné výnosy	18 127,64	10 350,08
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	600,00	600,00
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69- Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO	620 449,90	764 970,96

zriadených obcou alebo VÚC		
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	11 173,54	8 446,82

Hospodársky výsledok kladný v sume 8 446,82 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

10 Ostatné dôležité informácie

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2022 obec, rozpočtová a príspevková organizácia prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Ministerstvo vnútra SR	Regob	193,38
Ministerstvo vnútra SR	Register adries	18,00
Ministerstvo vnútra SR	Voľby OSO a VÚC, referendum	3 008,71
Okresný úrad Prešov	Starostlivosť o ŽP	58,69
Ministerstvo vnútra SR	Povodne	173,13
Ministerstvo vnútra SR	Matrika	2 380,02
Okresný úrad Prešov	Normatívne prostriedky - školstvo	343 270,00
Okresný úrad Prešov	Asistent	16 473,00
Okresný úrad Prešov	Cestovné	3 260,00
Okresný úrad Prešov	Vzdelávanie poukazy	2 982,00
Okresný úrad Prešov	Sociálne znevýhodnené prostredie	4 000,00
Okresný úrad Prešov	Mimoriadne výsledky	200,00
Okresný úrad Prešov	Učebnice	1 929,00
Okresný úrad Prešov	Odchodné	3 436,00
Okresný úrad Prešov	Špecifiká projekt	10 000,00
Okresný úrad Prešov	Učebnice - PO	1 444,05
Okresný úrad Prešov	Špecifiká utečenci – školské potreby	282,90
Okresný úrad Prešov	Špecifiká utečenci – podpora integrácie žiakov	1 308,00
Okresný úrad Prešov	ŠKD špecifiká	1 605,00
Okresný úrad Prešov	5 – ročné MŠ	5 493,00
Okresný úrad Prešov	Dopravné MŠ	67,00
Okresný úrad Prešov	Pomocný vychovávateľ v MŠ	9 590,00
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Chránená dielňa	15 568,12
Fond sociálneho rozvoja	Terénna sociálna práca	17 751,73
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Cesta na trh práce 3	6 687,63
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Osobitný príjemca	111,00

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Dobrovoľnícka služba	185,60
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Stravné pre deti v HN	5740,80
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Školské potreby pre deti v HN	464,80
Metodicko-pedagogické centrum	Pomáhajúce profesie v edukácii deti a žiakov ROP II	35 546,21
Fond na podporu kultúry národnostných menšín	Rusínsky folklórny festival	1 650,00
Obvodný úrad Prešov	Vojnové hroby	1 355,25
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	DHZ	3 000,00
Ministerstvo vnútra SR	Ubytovanie odídencov	6 832,00
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Denný stacionár CERNINA	70 272,00
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Energie	3 250,00
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Nákup materiálno-technického vybavenia	3 489,00
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	Infračná pomoc	5 750,00
Ministerstvo vnútra SR	Odmena pre zamestnancov – prenesený výkon štátnej správy	674,75
Environmentálny fond	Dotácia na vytriedenie komunálneho odpadu	486,91
Prešovský samosprávny kraj	Predseda PSK	1 000,00
3HG s.r.o.	Darovacia zmluva na reprezentačné účely 29. ročníka výstupu na horu Makovica	150,00
Pozemkové spoločenstvo Makovica	Darovacia zmluva na reprezentačné účely 29. ročníka výstupu na horu Makovica	70,00

10.2 Poskytnuté dotácie

Obec Cernina v roku 2022 neposkytla dotáciu.

10.3 Významné investičné akcie v roku 2022

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2022:

a) Havarijná situácia strechy telocvične

Z rozpočtovaných 129 100,74 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2022 v sume 129 100,74 EUR, čo predstavuje 100,00 % čerpanie.

b) Výstavba garáže pre obecné autá

Z rozpočtovaných 28 324,82 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2022 v sume 28 324,82 EUR, čo predstavuje 100,00 % čerpanie.

c) Revitalizácia verejných priestranstiev v obci Cernina

Z rozpočtovaných 17 181,27 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2022 v sume 17 181,27 EUR, čo predstavuje 100,00 % čerpanie.

d) Kúpa Nákupného strediska

Z rozpočtovaných 26 000,00 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2022 v sume 26 000,00 EUR, čo predstavuje 100,00 % čerpanie.

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- výstavba chodníka od Základnej školy smerom do centra obce
- oprava miestnych komunikácií vrátane areálu Základnej školy
- regulácia potokov, resp. ich vyčistenie
- revitalizácia verejných pristanstiev
- vybudovanie oddychovej zóny v areáli Základnej školy
- rekonštrukcia nákupného strediska a posilňovne
- komunitné centrum pre mládež
- vodozádržné opatrenia
- odvodnenie a oprava rigolov
- oprava priepustov
- výstavba murovaného amfiteátra
- výmena oplatenia cintorína
- pozemkové úpravy týkajúce sa sceľovania pozemkov
- technické vybavenie kultúrno-správnej budovy obce a kancelárií OcÚ
- technické vybavenie Denného stacionára CERNINA
- výstavba vonkajšieho fit centra v areáli základnej školy
- technické dovybavenie detského ihriska
- oprava budovy školskej telocvične – zateplenie, fasáda
- oprava viacúčelového ihriska

- rekonštrukcia športových šatní vrátane technického zabezpečenia
- rozšírenie kamerového systému po obci
- revitalizácia a rozšírenie verejného osvetlenia a rozhlasu
- odpadové hospodárstvo v obci
- modernizácia a digitalizácia obecnej knižnice
- informačné tabule obce Cernina
- vodovod
- kanalizácia
- modernizácia kuchyne KSB
- oprava a rekonštrukcia starej hasičskej zbrojnice

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6 Významné riziká neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie súdny spor.

V Cernine dňa 18.09.2023

Vypracovala: Mgr. Ivana Mihaličoková

Schválila: Ing. Helena Madzinová
starostka obce

Prílohy:

- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke